

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Øieblikket Nr. 1

Citation: Kierkegaard, Søren: "Øieblikket Nr. 1", i Kierkegaard, Søren: *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 13*, udg. af Niels Jørgen Cappelørn; Joakim Garff; Johnny Kondrup; Tonny Aagaard Olesen; Steen Tullberg, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2009 , s. 1. Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-oi1-txt-shoot-id0e37d823-8530-4679-a94c-20a54b6ebb29.pdf> (tilgået 08. maj 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 13

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. [Læs CC0-erklæringen](#)

Til »dette skal siges«; eller hvorledes anbringes et Afgjørende?

Den Indsigelse jeg har gjort mod det Bestaaende er afgjørende. Hvis nu Nogen vil sige – og jeg er forberedt paa, at selv det mig velvilligste Menneske vil tale saaledes – »Indsigelsen er dog saa frygteligt afgjørende«, da kunde jeg hertil svare: anderledes kan det ikke være; eller jeg kunde svare med et Ord af en af mine Pseudonymer: naar Inderlighedens Borgport længe har været lukket og endelig aabnes, bevæger den sig ikke lydløst, som en Mellemdør, der gaaer i Fjedre.

Dog kan jeg ogsaa forklare mig nøiere. At anbringe et Afgjørende – og dette er Opgaven – lader sig ikke gjøre paa samme Maade som alt Andet; og naar nu tilmed Tidens Ulykke just er dette »til en vis Grad«, til en vis Grad at gaae ind paa Alt, naar dette just er Sygdommen, saa maa der for Alt passes paa, at det saavidt det er muligt ikke skeer, at den ogsaa til en vis Grad gaaer ind herpaa, hvorved Alt er tabt. Nei, et Afgjørende anbringes anderledes end Andet. Som Rov-Dyrets Spring paa sit Bytte, som Ørnens Stød i Faldet, saaledes anbringes et Afgjørende: pludseligt og samlet i Eet (intensivt). Og som Rov-Dyret ener Snildhed og Kraft: først snildt holder sig ganske stille – saaledes stille kan intet tamt Dyr være; og saa samler sig heelt i et eneste Spring eller Stød – saaledes kan intet tamt Dyr samle sig til eller reise sig i Springet: saaledes anbringes et Afgjørende. Først stille – saa stille er Veiret aldrig paa en stille Dag, saa stille er det kun før Torden; og saa bryder det løs.

Saaledes anbringes et Afgjørende. Og troe Du mig, jeg kjender kun altfor godt Tidens Brøst, at den er Charakteerløshed, Alt til en vis Grad. Men som »et speiklart Skjold af slebent Staal« saa blankt »at hvor Solens Straale falder, blinker den med dobbelt Glands tilbage« som et saadant Skjold frygter meest af Alt, end den mindste Plet – thi end den mindste Plet, og det er ikke mere sig selv, saaledes frygter et Afgjørende enhver Berøring af og med dette »til en vis Grad«. Det forstaaer jeg, skulde jeg ikke forstaae det, jeg der, kjendt af Alle, er kjendt selv af Børnene paa Gaden under Navnet: Enten – Eller.

Thi hvad er Enten-Eller, at jeg skal sige det, som vel sagtens maa vide det. Enten-Eller er Ordet, for hvilket Fløidørene springe op, og Idealerne vise sig – livsalige Syn! Enten-Eller er Tegnet, der giver Adgang til det Ubetingede – Gud være lovet! Ja, Enten-Eller er Himmel-Nøglen! Og derimod hvad er, var og bliver Menneskets Ulykke? Dette Satans eller Usselhedens eller den feige Klogskabs: til en vis Grad, som anvendt paa Christendommen forvandler den – bagvendte Mirakel, eller mirakuløse Bagvendthed – forvandler den til Vrøvl! Nei: enten-eller! Og som det er saaledes, at hvor ømt end Skuespilleren og Skuespillerinden omfavne hinanden og kjertegne hinanden paa Brædderne, det dog bestandigt bliver kun en theatralisk Forstaaelse, et Theater-Ægteskab: saaledes er alt »til en vis Grad« i Forhold til det Ubetingede theatralisk, griber en Indbildning, kun Enten-Eller er Favnetaget, som griber det. Og som, for at tale om hvad jeg da kun her for Modsætningen til det Følgendes Skyld kunde falde paa at tale saaledes om, for at tale om Livets Spøg: som enhver Officier, der hører til Kongens personlige Omgivelse, bærer et Tegn (Distinction), hvorpaa det kjendes: saaledes vare alle De, som i Sandhed have tjent Christendommen, mærkede, enten-eller, Majestæts Udtrykket, eller Udtrykket for at forholde sig til den guddommelige Majestæt. Alt hvad der kun er til en vis Grad har ikke tjent Christendommen, men maaskee sig selv, kan, redeligt, aldrig forlange andet Mærke end i det Høieste (som paa et Brev): kongelig Tjeneste; thi hvad der er Guds Tjeneste er: Enten-Eller.